

СӨ

Ж

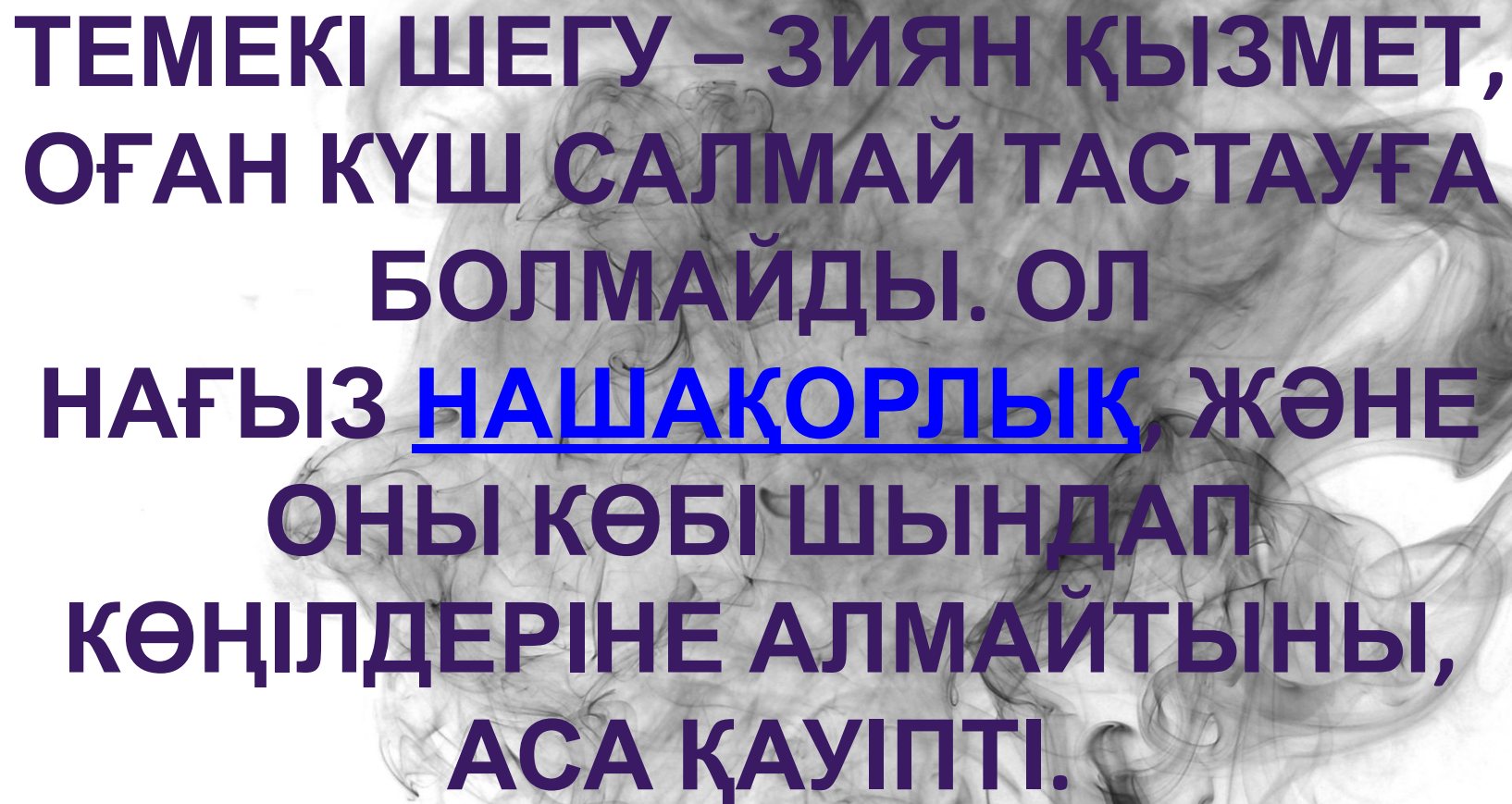
Әлеуметтік төтенше жағдайлар . Темекі
шегу

Орындаған : Көпжанов Қанат
201А

Тексерген: Жиенгалиева Алия
Нурашевна

**ТЕМЕКІ ШЕГУ – ЗИЯН ҚЫЗМЕТ,
ОҒАН КҮШ САЛМАЙ ТАСТАУҒА
БОЛМАЙДЫ. ОЛ
НАҒЫЗ НАШАҚОРЛЫҚ, ЖӘНЕ
ОНЫ КӨБІ ШЫНДАП
КӨҢІЛДЕРІНЕ АЛМАЙТЫНЫ,
АСА ҚАУІПТІ.**

Темекі - заңды түрде қолдануға болатын есірткі түрі. Темекі жапырағында танин, желім, шайыр, крахмал және алколоидер бар өсімдік. Темекі түтінінде 30-астам улы заттар бар: Никотин, Көмір қышқыл газы, Көміртек тотығы, Көгеретін қышқыл, Аммиак, Шайырлы заттар, Органикалық қышқылдар және басқалары. Темекіден ауаға жылына 720 мың тонна күкірт қышқылы, 384 мың тонна аммиак, 180 мың тонна никотин, 660 мың тонна темекі майы, 550 мың тонналай иісті газ шығалы.

20гр табак шегілген темекі не құрастырады?

- 20гр табак 25 түйір темекіге тен 1түйір темекі құрамында

Заттар	Саны	
Диоксид көміртегі	45—65 мг	
Монооксид көміртегі	10—23 мг	
Оксиды азоты	0,1—0,6 мг	
Бутадиен	0,025—0,04 мг	
Бензол	0,012—0,05 мг	
Формальдегид	0,02—0,1 мг	
Ацетальдегид	0,4—1,4 мг	
Метанол	0,08—0,18 мг	
Синильдік кислота	1,3 мг	
Никотин	0,8—3 мг	
көмірсулар	0,0001—0,00025 мг	
Ароматты аминь	0,00025 мг	
N-нитрозоаминдер	0,00034—0,0027 мг	Потоний

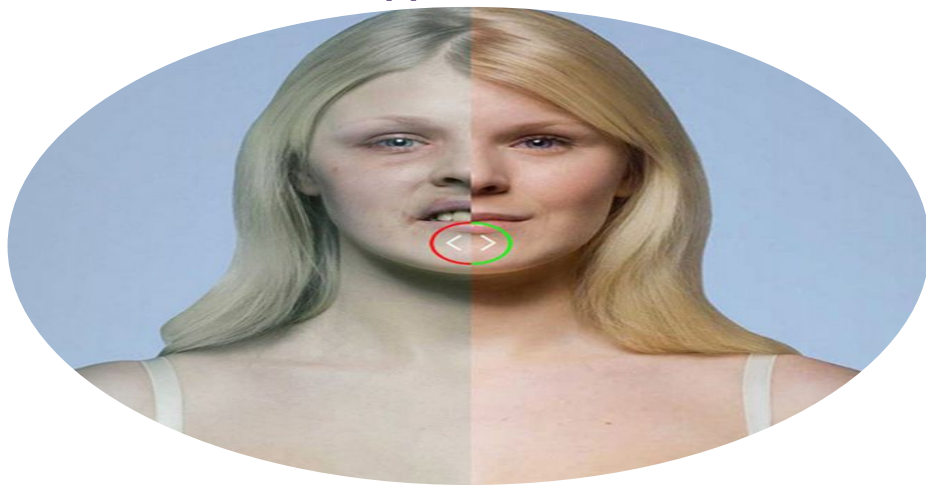

Никотиннің зияны.

- ТІСТІ САРҒАЙТЫП, АУЫЗДЫ САСЫТАДЫ.
- АСҚАЗАНДА ЖАРА ПАЙДА БОЛАДЫ.
- ЕРІН, ТІЛ ЖӘНЕ ӨҢЕШ РАГЫНА ЖОЛ АШАДЫ.

ТЫНЫС АЛУҒА

- ЖӨТЕЛ ЖӘНЕ ҚАҚЫРЫҚ ПАЙДА БОЛАДЫ.
- СОЗЫЛМАЛЫ ТЫНЫС ЖОЛДАРЫ ҚАБЫНУЫНА ӘКЕЛІП СОҚТЫРАДЫ.
- КӨМЕКЕЙ ЖӘНЕ ӨКПЕ РАГЫНА ТАП БОЛУШЫЛАРДЫҢ 90 ПАЙЫЗЫНЫҢ СЕБЕБІ ТЕМЕКІДЕН.
- ЕСТЕ САҚТАУ ҚАБІЛЕТІН АЗАЙТАДЫ.
- КӨҢІЛСІЗДІККЕ ДУШАР ЕТЕДІ.
- ҰЙҚЫНЫ АЗАЙТАДЫ.
- ТЕРІГЕ ӘЖІМ ТҮСІРЕДІ.

яет 50% всех опухолей ра

Никотин - латынша *Nicotiana tabacum* деген атаудан пайда болған.

НИКОТИН - ЖАҒЫМСЫЗ ИІСІ БАР СУМЕН ОҢАЙ АРАЛАСАТЫН ЫЛҒАЛ ТАРТҚЫШ, МАЙЛЫ ЗАТ. АЩЫ ДӘМІ БАР. АМИН РЕТІНДЕ НИКОТИН ҚЫШҚЫЛДАРМЕН ӘРЕКЕТТЕСІП ҚАТТЫ, СУДА ЕРІГІШ ТҰЗДАР ТҮЗЕДІ. НИКОТИН ТЕРІ АРҚЫЛЫ ДЕНЕГЕ ОҢАЙ КІРЕДІ. НЕГІЗГІ НИКОТИН ҚАЙНАУ ТЕМПЕРАТУРАСАН ТӨМЕН ТЕМПЕРАТУРАДА ЖАНАДЫ, ОНЫҢ БУЛАРЫ 95 С-ДЕ АУАДА ТҰТАНАДЫ, ҚЫСЫМ АЗ БОЛСА ДА. ОСЫ СЕБЕПТЕН НИКОТИННЫҢ КӨП БӨЛІГІ ШЫЛЫМДЫ ШЕГУ КЕЗІНДЕ ЖАНЫП КЕТЕДІ, АЛАЙДА, ҚАЛҒАН НИКОТИННИҢ ӨЗІ ТИІСТІ ЭФФЕКТТЕРІНІ БЕРУІ ҮШІН ЖЕТКІЛІКТІ. НИКОТИН ТОТЫҒЫП РР ВИТАМИНЫН ОҢАЙ ТҮЗЕДІ

НИКОТИН ШЫБЫН-ШІРКЕЙЛЕР ЖӘНЕ ЖЫЛЫҚАНДЫ ЖАНУАРЛАР ҮШІН ӨТЕ УЛЫ. НЕЙРОТОКСИН РЕТІНДЕ ЖҮЙКЕ ЖҮЙЕСІНКЕРІ ӘСЕР ЕТЕДІ(ТЫНЫСТЫҢ ТОҚТАУЫ, ӨЛІМ). АДАМ ҮШІН ӨЛІММЕН АЯҚТАЛАР ОРТАША ДОЗА - 0,51 МГ/КГ,

КҮШТІ УЛАҒЫШТЫҒЫ БОЛҒАНЫМЕН, НИКОТИННИҢ АЗ МӨЛШЕРДЕГІ ДОЗАСЫН ҚОЛДАНУДА ЖҮЙКЕ СТИМУЛЯТОРЫ ЕСЕБІНДЕ ЖҰМЫС ІСТЕЙДІ. АДАМНЫҢ КӨҢІЛ КҮЙІНЕ ОНЫҢ ӘСЕРІ ӘР ТҮРЛІ БОЛАДЫ. ОЛ БАУЫРДАН ГЛЮКОЗАНЫ ЖӘНЕ БҮЙРЕК ҮСТІ МИ ЗАТЫНАН АДРЕНАЛИНЫНДІ БӨЛУ АРҚЫЛЫ АҒЗАНЫ ҚОЗДЫРАДЫ. АЛ АДАМДА БОСАҢДЫҚТЫҢ СЕЗІНУЛЕРІ МЕН ТЫНЫШТЫҚ , СОНЫМЕН БІРГЕ АЗДАП - ЭЙФОРИЯЛЫҚ КҮЙМЕН СИПАТТАЛАДЫ. КЕЙБІР АДАМЖАРДА ТӘБЕТТИҢ ТӨМЕНДЕУІ МЕН МЕТАБОЛИЗМНЫҢ ҮЛКЕЮ ДЕНЕ МАССАСЫНЫҢ ТӨМЕНДЕТУІНЕ ӘКЕЛІП СОҒАДЫ

НИКОТИНОМАНИЯ-(грек тілінен
никотинге құмарлық) шылым шегуге
деген құмарлық, терең физикалық
бұзылыстарға ілестіретін ауру
туындатады.

Темекі зияны

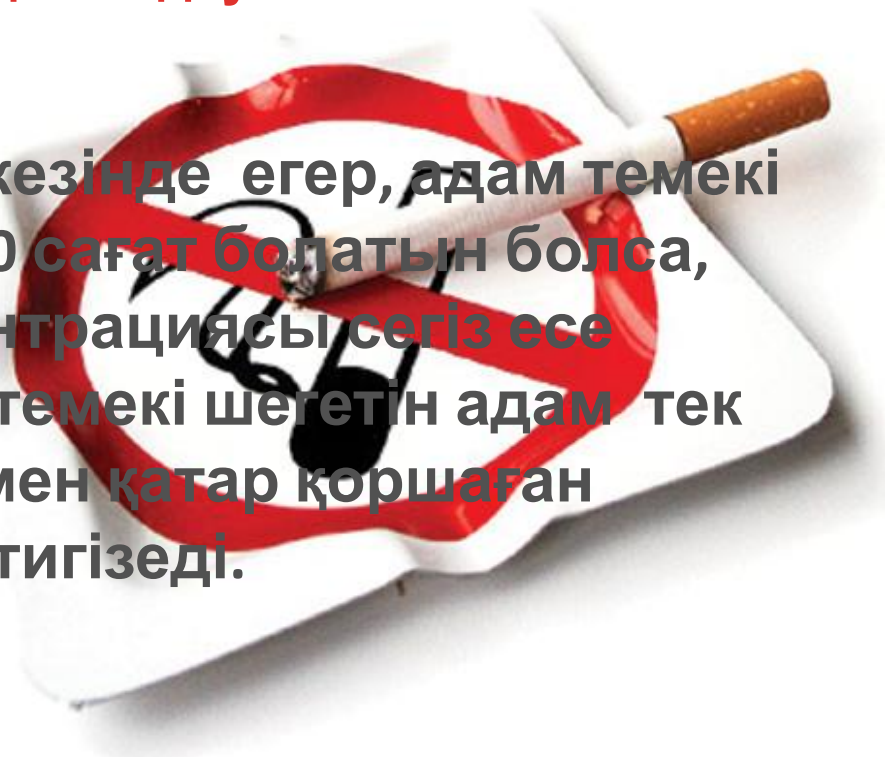
Дүние жүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметі бойынша темекі тарту зардабынан жыл сайын 5 миллион адам қайтыс болады екен. 2027 жылы темекі тартудан қайтыс болғандар саны 10 миллионға жетеді еген болжам бар.

**ҚАЗАҚСТАНДА ЖЫЛ САЙЫН 25000 АДАМ ОСЫ ТЕМЕКІ
КЕСІРІНЕН ЖЫЛСАЙЫН КӨЗ ЖҰМҒАН.**

Ар жыл сайын Ресейде 400 мыңға жуық адам шылымнан қаза табады екен

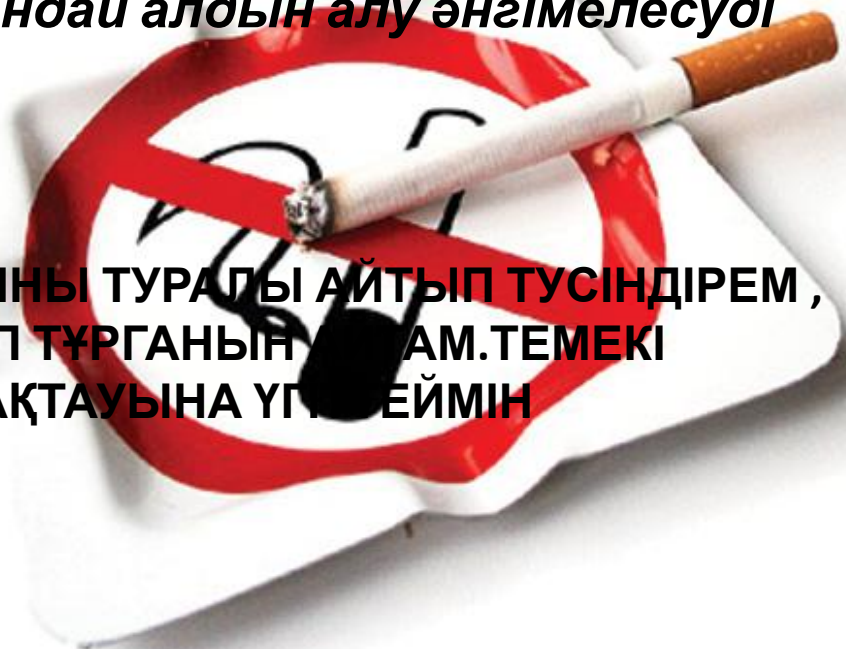
ПАССИВТІ ТЕМЕКІ ШЕГУ - тыныс Атмосфералық ауаның темекі түтінімен улануы нәтижесінде тындыс алу арқылы темекі тутінін қабылдау.

Пассивті темекі шегу кезінде егер, адам темекі шегілген бөлмеде 1,30 сағат болатын болса, ағзада никотин концентрациясы сегіз есе көбейеді. Сондықтан темекі шегетін адам тек өзіне ғана емес сонымен қатар қоршаған адамдарға да зиянын тигізеді.

Ситуациялық есеп : Түскі үзіліс кезінде сізбен бірге оқитын студент темекі шеге бастады. Досыңызбен темекінің зияны туралы қандай алдын алу әнгімелесуді жүргізесіз?

ЖАУАБЫ : БІРІНШІ ТЕМЕКІ ЗИЯНЫ ТУРАЛЫ АЙТЫП ТУСІНДІРЕМ , ОНЫН МАГАНДА ЗИЯН ТИГІЗІП ТҰРГАНЫН АНГАМ.ТЕМЕКІ ТАСТАУЫН ДЕНСАУЛЫҒЫН САҚТАУЫНА ҮГІНБЕЙМІН

**Темекіге жол жоқ!
Болашаққа сеніммен
қара!
Назарларыңызға
рахмет**

